1 SEM TDC GECH (CBCS) GE 1

2021

(March)

CHEMISTRY

(Generic Elective)

Paper: GE-1

(Atomic Structure, Bonding, General Organic Chemistry and Aliphatic Hydrocarbons)

> Full Marks: 53 Pass Marks: 21

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Write the answers to the separate Halves in separate books

FIRST HALF

(Inorganic Chemistry)

(*Marks* : 25)

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

 $1 \times 3 = 3$

Choose the correct answer:

(a) তলত উল্লেখিত কোনটো অণুত অযুগ্ম ইলেক্ট্রন নাই? Which of the following molecules has no unpaired electron?

(i) N₂

(ii) O_2

(iii) CO⁺

(iv) NO

(Turn Over)

(b) তলত উল্লেখিত কোনটো পৰমাণুৰ ইলেক্ট্ৰনীয় বিন্যাসত সৃস্থিৰ অৰ্ধপূৰ্ণ 2 p-অৰবিটেল আছে?

> Which of the following atoms has half-filled stable 2 p-orbital in electronic configuration?

- (i) Be
- (ii) O
- (iii) N
- (iv) F

তলত উল্লেখিত কোনটো অণৰ আকতি সমতলীয় ত্ৰিভুজাকাৰ ?

Which of the following molecules has planar triangle shape?

- (*i*) BF₃
- (ii) NH₃
- (iii) PH₃
- (iv) CO_2
- 2. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো **তিনিটাৰ** উত্তৰ দিয়া : 2×3=6 Answer any *three* of the following questions :
 - (a) তলত উল্লেখিত আণৱিক আয়ন দটাৰ সংস্পান্দন গঠন চিত্র আঁকা :

Draw the resonating structures for the following two molecular ions:

$$CO_3^{2-}, C_6H_5O^-$$

- (b) VSEPR তত্ত্বৰ সহায়ত XeF_2 ৰ গঠন ব্যাখ্যা কৰা। Explain the structure of XeF_2 on the basis of VSEPR theory.
- (c) ব'ৰৰ তত্ত্বৰ স্থীকাৰ্যসমূহ লিখা।
 Write down the postulates of Bohr's theory.
- (d) σ-MO আৰু π-MOৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ কি কি?

 What are the differences between σ-MO and π-MO?
- তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া : 3×2=6
 Answer any two of the following questions :
 - (a) 9·1×10⁻³¹ kg ভবযুক্ত ইলেক্ট্রন এটাৰ গতি শক্তি
 2·8×10⁻²⁵ J হ'লে ইলেক্ট্রনটোৰ ডি ব্রগলীৰ
 তবংগদৈর্ঘ্য গণনা কৰা।
 An electron of mass 9·1×10⁻³¹ kg has kinetic energy 2·8×10⁻²⁵ J. Calculate its de Broglie wavelength.
 - (b) আণৱিক অৰবিটেল তত্ত্বৰ সহায়ত O_2 আৰু O_2^+ আয়নৰ বান্ধানি বিয়োজন শক্তি তুলনা কৰা। 3 On the basis of MOT, compare bond dissociation energy of O_2 and O_2^+ ions.

- (c) তলত উল্লেখিত প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 1×3=3Answer the following questions :
 - (i) Cuৰ ইলেক্ট্রনীয় বিন্যাস লিখা।
 Write down the electronic configuration of Cu.
 - (ii) Cuৰ 3d-অৰবিটেলত থকা অযুগ্ম ইলেক্ট্ৰনৰ সংখ্যা গণনা কৰা।

 Calculate the number of unpaired electrons in 3d-orbital of Cu.
 - (iii) Cuৰ 3d-অৰবিটেলত থকা ইলেক্ট্রন এটাৰ বাবে সকলোবোৰ কোৱাল্টাম সংখ্যা লিখা।

 Write down the set of quantum numbers for an electron present in 3d-orbital of Cu.
- 4. তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 5×2=10Answer the following questions :
 - সংকৰণ কি? সংকৰণ ধাৰণাৰ সহায়ত তলত উল্লেখিত
 যি কোনো দুটা অণুৰ গঠন আলোচনা কৰা : 1+2+2=5
 What is hybridization? On the basis of hybridization, discuss the structures of any two molecules from the following :

 SF_6 , PCl_5 , H_2O

3

(6)

(b) চমু টোকা লিখা:

 $2\frac{1}{2} \times 2 = 5$

Write short notes on:

- (i) লেটিচ শক্তি Lattice energy
- (ii) সংস্পান্দন Resonance

SECOND HALF

(Organic Chemistry)

(Marks: 28)

5. শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

 $1 \times 3 = 3$

Choose the correct answer:

(a) তলৰ কোনটো এৰমেটিক যৌগ নহয়?

Which of the following is not an aromatic compound?

(b) তলত দিয়াবোৰৰ পৰা কাৰ্ব'কেটায়নকেইটাৰ সুস্থিৰতাৰ শুদ্ধক্ৰমটো হ'ল

The correct order of decreasing stability of carbocations is

(i)
$$(CH_3)_3C^+ > (CH_3)_2CH^+$$

$$> CH_3 \overset{\scriptscriptstyle +}{C}H_2 > \overset{\scriptscriptstyle +}{C}H_3$$

(ii)
$$\overset{+}{\text{CH}}_3 > \text{CH}_3 \overset{+}{\text{CH}}_2 > (\text{CH}_3)_2 \text{ CH}^+$$

$$> (CH_3)_3 C^+$$

(iii)
$$CH_3 \overset{+}{C}H_2 > \overset{+}{C}H_3 > (CH_3)_3 C^+$$

$$> (CH_3)_2 CH^+$$

16-21/374

(Turn Over)

16-21**/374**

(Continued)

(c) তলৰ কোনটো অণুৱে আলোক সক্ৰিয়তা দেখুৱাব?

Which of the following molecules is optically active?

$$(ii)$$
 H $\stackrel{\text{CH}_3}{---}$ OH $\stackrel{\text{CH}_2\text{OH}}{---}$

inductive effect.

6. (a) ক্ল'ৰ'এছিটিক এছিড এছিটিক এছিডতকৈ অধিক আল্লিক। আগমনিক প্ৰভাৱৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। 2

Chloroacetic acid is more acidic than acetic acid. Explain with the help of

(b) 2-বিউটিনৰ স্থায়ত্ব 1-বিউটিনতকৈ অধিক।
অতিসংযুগ্মিতাৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। 2
2-butene is more stable than 1-butene.
Explain with the help of hyperconjugative effect.

7. (a) তলৰ ষ্টেৰিঅ'সমযোগীবোৰ CIP প্ৰথাৰে নামাকৰণ কৰা : 1+1=2

Assign the configurations of the following stereoisomers with the help of CIP system :

(i)
$$H_{0}$$
 CH_{3} $CH_{2}OH$ OH

(ii) $H_{3}C$ $CH_{2}CH_{3}$ $C=C$

(b) নির্দেশ দিয়া অনুযায়ী তলত দিয়া প্রক্ষেপণবিলাক ৰূপান্তৰ কৰা : 1×2=2

Convert the following projections as directed:

16-21**/374** (Turn Over) 16-21**/374** (Continued)

(9)

(10)

(c) ইনানচিঅ'মাৰ আৰু ডায়াষ্টেৰিঅ'মাৰ বুলিলে কি বুজা? উপযুক্ত উদাহৰণ দিয়া।

What do you mean by enantiomers and diastereomers? Give suitable example.

(d) ${
m CH_3} \ / {
m CH_3}$ ৰ মাজৰ দ্বিসমতলীয় কোণৰ সাপেক্ষেn-বিউটেনৰ স্থিতি শক্তি লেখ অংকন কৰি বিভিন্ন ৰূপকেইটাৰও নামাকৰণ কৰা।

Draw the potential energy diagram of n-butane with respect to dihedral angle ${\rm CH_3}$ / ${\rm CH_3}$ and also name the different conformations.

অথবা / Or

এটা অণুৱে আলোক সক্রিয়তা দেখুওৱা চর্তবোৰ কি কি? কিবেল কেন্দ্র নথকা এটা আলোক সক্রিয় অণু আৰু কিবেল কেন্দ্র থকা এটা আলোক অসক্রিয় অণুৰ উদাহৰণ দিয়া।

What are the conditions necessary for a molecule to show optical activity? Give an example of an optically active compound which does not have a chiral centre and also an optically inactive compound which has a chiral centre.

- (a) ক'ৰে-হাউছ সংশ্লেষণৰ সহায়ত প্ৰ'পেন প্ৰস্তুত কৰা।
 Synthesise propane with the help of Corey-House reaction.
 - (b) 2-ব্ৰ'ম'বিউটেনৰ হাইড্ৰ'জেন হেলাইডৰ অপসাৰণৰ দ্বাৰা
 2-বিউটিন প্ৰধানভাৱে উৎপন্ন হয়। ব্যাখ্যা কৰা।
 3

 On dehydrohalogenation of 2-bromobutane, 2-butene is produced as a major product. Explain.
 - (c) তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ ৰূপান্তৰ কৰা : $1\frac{1}{2} \times 2=3$ Convert any two of the following :
 - (i) ইথেনৰ পৰা বিউটেন Ethane to butane
 - (ii) এচিটাইলিনৰ পৰা ইথিলিন Acetylene to ethylene
 - (iii) ইথিনৰ পৰা ইথেন-1,2-ডায়ল
 Ethene to ethane-1,2-diol

2

3

(11)

- (d) তলৰ বিক্ৰিয়াবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰা (যি কোনো দুটা): 2×2=4

 Complete the following reactions (any two):
- (i) $CH_3CH_2Br \xrightarrow{Mg} A$ $CH_3OH \rightarrow B + C$
- (ii) CH₃COOH $\xrightarrow{\text{NaOH}} A$ $\xrightarrow{\text{NaOH, CaO}} B \xrightarrow{\text{Br}_2} C$
- (iii) $CH_3-C \equiv C-CH_3 \xrightarrow{Dil. H_2SO_4} B$ $\xrightarrow{Tautomerises} C$
